

Asia: VN/144/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Viime aikoina on TE-toimistoilla ollut täysi työ sisäistää nämä laajat ja nopeat lakimuutokset. Lokakuussa 2021 opintojen pää- ja sivutoimisuuden arviointi keskitettiin muun työttömyysturvan asiantuntijakäsittelyn myötä Uudenmaan TE-toimistolle, Nyt HE61/2022 mukaan osa opintoihin liittyvien työvoimapolitiittisten lausuntojen antamisesta ollaan siirtämässä takaisin TE-toimistoihin, vaikka näitä asioita hoitanut resurssi on siirtynyt Uudenmaan TE-toimiston alaisuuteen. Nyt tämän luonnoksen mukaan käsittelyä vaativia asioita siltä osin ollaan vähentämässä, mikä toki on TE-toimiston toiminnan kannalta hyvä asia, mutta tällaiset tempoilevat muutokset tekevät asioihin perehtymisen ja perehdyttämisen erittäin hankalaksi tilanteessa, missä juuri on toteutettu yksi suurimpia työhallintoa kohdanneita säädösmuutoksia ns. uuden työvoimapalvelumallin myötä 2.5.2022 alkaen. Erityisesti se, että alun perin luvattiin ohjeiden olevan käytettävissä jo alkuvuodesta, mutta ohjeet tulivat pääosin vasta muutoksen kynnyksellä tai jo tapahduttua, on aiheuttanut paljon ylimääräistä työtä TE-toimistoissa. Satakunnan TE-toimisto esittääkin toivomuksen, että tällä kerralla asiaan liittyvät soveltamisohjeet ja soveltamisen menettelytapaohteet olisivat käytettävissä hyvissä ajoin ennen aiottujen muutosten voimaan tuloa.

Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Laajuuden perusteella arvioitavien opintojen rajaaminen vain tiettyihin opintoihin selkeyttää järjestelmää ja vähentää TE-toimistojen työtä. Useissa tapauksissa nyt pois jäävien opintojen selvittäminen on ollut hyvin työlästä. Opinnollistaminen onnistuisi sujuvammin ehdotetussa mallissa, kun opintoja ei pidettäisi päätoimisina siltä osin, kun opinnot ovat osa työllistymistä edistävää palvelua. Satakunnan TE-toimisto kannattaa esitettyjä muutoksia.

Lausuttavaa työttömyysetuudella tuettuna omaehtoisia opintoja opiskelevien palveluprosessista ja työnhakuvelvollisuudesta

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun tukiratkaisu perustuu harkintaan. Harkinnassa huomioidaan työnhakijan aikaisempi koulutus ja työhistoria. Harkinnassa arvioidaan, että opiskelun tukeminen on tarkoituksenmukaisiin keino parantaa hakijan työllistymismahdollisuuksia. Satakunnan TE-toimisto katsoo, että olisi tärkeämpää keskittyä tähän harkintaan ja pyrkiä myös saamaan aikaan yhtenevät käytännöt valtakunnallisesti.

Tuemme opintoja, joiden työllistävyys on hyvää ja tekijäpulaa on työmarkkinoilla esim. terveydenhuoltoala. Työnhakuvelvollisuuden asettaminen opintojen loppuvaiheessa on hyvä, mutta opintojen alussa asetettava velvollisuus ei tunnu järkevältä. Täyden työnhakuvelvollisuuden asettaminen esim. 3 kk ennen opintojen päättymistä olisi parempi vaihtoehto. Työnhakukeskustelut nyt esitetyssä muodossa ei ole toimiva ratkaisu ja Satakunnan TE-toimisto ehdottaakin, että keskusteluja käytäisiin opintojen etenemisen tarkistamisen yhteydessä ja vasta opintojen loppuvaiheessa keskitytään työnhaun tukemiseen ja asetettaisiin esim. täysi työnhakuvelvollisuus.

Työnhakijalla on mahdollisuus kieltäytyä työnantajan tarjoamasta varmasta työpaikasta sekä päättää työsuhde työttömyysetuudella tuetun opiskelun aikana ilman seuraamuksia. Tämä vaikuttaa ristiriitaiselta, koska työnhakuvelvollisuus olisi kuitenkin asetettava. Tämä aiheuttanee käytännössä vain muodollista työnhakuvelvollisuuden täyttämistä.

Lausuttavaa opiskelua koskevasta työttömyysturvan käsittelyprosessista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Luonnoksen tarkoituksena on vähentää työttömyysturvakäsittelyn kautta meneviä opiskelijoita koskevia asioita, mikä on kannatettavaa. Satakunnan TE-toimisto toteaa, että tässä yhteydessä olisi tarkoituksenmukaista pitää opiskeluasioiden käsittely keskitettynä Uudenmaan TE-toimistolle ja vain poikkeustapauksissa opiskeluasioissa työvoimapoliittinen lausunto voitaisiin antaa TE-toimistossa. Tällaisia ns. selviä tapauksia voisivat olla esim. lausunnon antaminen, kun asiakas aloittaa selvästi päätoimiset opinnot ja haluaa jatkaa työnhakuaan.

Rantasila Markku
Satakunnan TE-toimisto